

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Čakovec, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin,
Varaždinske Toplice)

UREDNIČKI ODBOR

Stjepan Hajduk (odgovorni urednik), Dragutin Feletar (urednik i grafička oprema), Željko Tomičić, Marijan Špoljar i Branko Šimek

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Rukopisi se šalju na adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica, Trg dr. Leandera Brozovića 1

NAKLADNIK

Muzej grada Koprivnice
ZA NAKLADNIKA
Franjo Horvatić

TISAK

RO »Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1979.

BROJ 2, siječanj 1979. godine

KAZALO

Dragutin Feletar: Za organiziraniju obradu »terena«	1
Stjepan Hajduk: Proslava 40. godišnjice Muzeja Varaždinske Toplice	3
Antun Bauer: Muzej u Varaždinskim Toplicama	7
Marijan Špoljar: Galerija i nova umjetnička praksa	10
Damjan Lapajne: O djelovanju Muzeja Moslavine u Kutini	12
Ivanka Štager: Izložba »Tito u Varaždinu«	15
Božidar Gerić: Istraživanje radničkog pokreta i NOB-e u Moslavini	17
Ante E. Brlić: Mjesta muzeja sjeverozapadne Hrvatske 1835. godine	19
Franjo Horvatić: Zavičajna muzejska zbirka u Đelekovcu	21
Tomislav Đurić: Prilozi za povijest Vinice	24
Libuše Kašpar: Etnološke izložbe varaždinskog Muzeja	28
Ljubica Ramušćak: Otkup etnografske građe u Međimurju	31
Josip Vidović: Arheološka istraživanja u Međimurju u 1978. godini	35
Zorko Marković: Uz problem istraživanja neolita i eneolita u sjeverozapadnoj Hrvatskoj	37
Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Martinu na Muri	40
Marina Šimek: Zaštitno iskapanje u Svetom Petru Ludbreškom	44
Vladimira Pavić: O nalazu glinenog pećnjaka u Čakovcu	47
Josip Fluksi: O rekonstrukciji i konzerviranju keramike s arheoloških nalazišta	49
Dragutin Feletar: Tri vrijedne knjige	52
Libuše Kašpar: XXIX. savjetovanje o povijesnoj stambenoj arhitekturi	54
Zorko Marković: Proslava 100. godišnjice HAD-a i neka pitanja uz nju	56
Zoran Homen: Zaštitno iskapanje u Beketincu	57
Zoran Homen: Jedan od oblika informiranja o akcijama muzeja	59

Galerija i nova umjetnička praksa

Poslije sagledavanja današnje umjetničke prakse i mjesta, i uloge galerija prema toj situaciji, kao osnovni zaključak nameće se potreba permanentnog preispitivanja tog odnosa. Jednostavno shvaćanje galerija kao »izložbenog prostora« danas je anakronično u onoj mjeri u kojoj je i tradicionalna izložba izgubila od svog značenja. Kulturni dignitet koji još čuvaju takve izložbe i te institucije od povijesne ropotarnice sve je manje istinski, a sve više postaje staniolski.

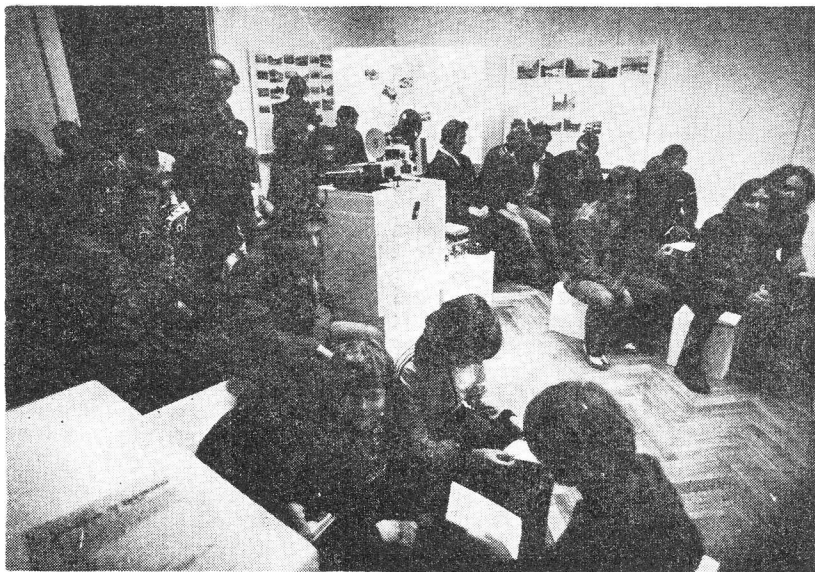
Situacija u umjetnosti promijenila se u posljednjih petnaestak godina radikalno. Svi »herojski« avangardni pokreti i otkrivene nove poetike, iako su imale anticipativnu ulogu i utirale put, kao da su bile tek vrhunac stare umjetnosti, a ne početak nove. Nova, koja je raskinula sama sa svojom ishodišnom prošlošću pretvorila se od registratora u djelatnika. Ta djelatna sfera preispitiva sve što bi moglo iole podsjećati na termine i značenje umjetnosti. Umjesto slike sada je objekt ili tek ideja, umjesto izložbe akcije i dograđivanje, umjesto statičkog fragmentiranja dinamički proces, umjesto zatvorenog salona otvoreni urbani prostori.

Mada se u osnovi može razgraničiti dvostruko usmjerenje (»socijalno« i »estetičko«) jedan dominantni motiv koji se vezuje uz problematiziranje statusa, namjere, sadržaja i oblika pretvorila se od cjelinu. Ne radi se tu samo o programskom jedinstvu kao alternativni, već i o jeziku istraživanja, novim medijima primjerenim današnjom tehnološkom vremenu, problematiziranju svakodnevnice i novom odnosu prema prirodom i duhovnom okolišu.

Galerija se u takvu situaciju mora ubaciti krajnje aktivistički, dakle ne kao puki registrator ovih »kontradiktornih« kretanja nego kao centar, mjesto koje svoje tradicionalne uloge smješta u središte interesa skup ovakvih inicijativa da bi iz njih izvlačila sintezu. Iako je nova umjetnost u jedno od svojih dominantnih preokupacija postavila pitanje demokratizacije umjetnosti, a to pri radikaliziranju te postavke znači i brisanje njezine uloge kao posrednika, ona je tu u prvom redu da djeluje kao novi posrednik koji će realizirati ideje stvaralaca. Time ona postaje kreativni poligon, radionica ljudskog duha čime se briše njezina institucionalna uloga, a dobija značenjska.

Galerija Koprivnica imala je ovu godinu kao eksperimentalnu, pri čemu je bilo pokušano djelovati u oba smjera — i ka naznaci nove uloge i ka (aktivnijoj) realizaciji te tradicionalne uloge. Ako je retrospektivna izložba Petra Franjića (neadekvatno valoriziranog »Zemljišta« iz Podravine) bila najočitiji primjer ove druge orijentacije, onda je akcija »Priča o gradu« (uz neke manje tipične izložbe i akcije, kao izložba stripa grupe »Novi kvadrat«, dia-izvještaj iz Kassela itd.) bila naznaka nove orijentacije.

»Priča o gradu« pošla je od osnovne postavke o jedinstvu duhovnog i fizičkog prostora kroz problematiziranje grada kao našeg obitavališta.

S jedne od akcija »Priča o gradu« u Koprivnici: predavanje o dnevnim migracijama

To je u sebe uključilo analizu tog stanja kroz razne medije, integriranje tih medija u svakodnevicu i djelovanje ka izmjeni obične situacije. Akcija se odvijala u dva smjera: statički dio u Galeriji obuhvaćao je, primjerice, različite fotografske registracije Koprivnice (analize, paralelne situacije, montaže), dječje crteže na temu grada, izložbu kiča itd. Dinamički dio u Galeriji odvijao se putem tribina (dvije uspjele), dokumentarnih filmova o urbanim problemima, slajdovima i video prezentacijom. Izvan Galerije pokušalo se sa crtićima za klince, sa amaterskim filmovima u jednoj gostionici, sa multimedijalnim istraživanjima u gradskom parku, igranim filmom, intervencijom na trgu i sa video zapisima sa ulice i iz »Podravke« koji su se emitirali putem dva paralelna tv-ekrana na prozorima Galerije itd. Većina tih događaja nije posebno najavljena tako da je faktor »običnog« prolaznika bio presudan.

Rezultati i pouke izvučene iz tih petodnevnih događaja sigurno su bar dijelom bile poticajne u preobrazbi fizičkog, socijalnog, vizuelnog i estetskog tretmana grada. A to im je i bio cilj; naime, kroz neposredno sudjelovanje, putem nove medijske slike i plastičke intervencije djelovati na svakodnevicu u vidu proizvodnje novog prostora.

Ako je »Priča o gradu« bila usmjerena i k promišljanju odnosa prostor—umjetnik i ka ispitivanju odnosa prostor—komunikacija onda će dvije akcije u 1979. godini biti studiozniji i dinamičniji odvojeni zahvati u svaki od relacija (iako se, dakako, interferencije među njima ne mogu izbjeći niti se žele) koje smo spomenuli,